

ת"פ (ירושלים) 52899-02-22 - מדינת ישראל נ' לידר מהדב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 52899-02-22 מדינת ישראל נ' מהדב

לפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

מדינת ישראל
ע"י עו"ד עופרי מלצר

בעניין: המאשימה

נגד

לידר מהדב
ע"י עו"ד שי מארק ועו"ד שמעון אמיר

הנאשם

רקע גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בשש עבירות של הפרת צו פיקוח, על פי החוק להגנה על הציבור מפני עברייני מין, תשס"ו-2006 (להלן: **החוק**), ואלו עובדות כתב האישום:

ביום 28.10.2018 ניתן נגד הנאשם בבית משפט השלום בירושלים צו פיקוח למשך ארבע שנים, בשל הרשעתו בביצוע מעשה מגונה בפומבי בפני שתי קטינות. במסגרת הצו, הוטלו על הנאשם, בין היתר, חובת שיתוף פעולה עם קצין הפיקוח, חובת התייצבות וקיום מפגשים עם קצין הפיקוח במועדים ובתדירות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת. הנאשם הפר את צו הפיקוח שש פעמים:

ביום 12.8.21 בשעה 09:30 לערך, סירב הנאשם לאפשר לקצין הפיקוח להיכנס לביתו, התקשר למשטרה, הודיע כי קצין הפיקוח מעונין להכנס לביתו וצעק "**הוא לא יכנס לפה, יישפך פה דם, הוא לא ירים עלי ידיים.. אני לא אחראי למה שיהיה...**"

ביום 12.11.21 בשעה 16:00 לערך, סירב הנאשם לפתוח את דלת ביתו כששני קציני פיקוח הגיעו לבית וביקשו להיכנס מכח צו הפיקוח. הנאשם הודיע לקציני הפיקוח שאינו מוכן לדבר איתם או להכניסם לביתו בסמוך לכניסת השבת.

ביום 3.1.22 בשעה 08:15 לערך, הגיע קצין פיקוח לבית הנאשם ודפק על דלתו, הנאשם לא ענה ולא פתח את הדלת. מיד לאחר מכן, התקשר קצין הפיקוח לנאשם, הנאשם ענה והלין על כך שקצין הפיקוח מעיר אותו וסירב לפתוח לו את הדלת באומרו למפקח "**אני לא פה, אני הולך לישון עכשיו**".

ביום 24.2.22 בשעה 07:00 לערך, הנאשם לא פתח את דלת ביתו לשני קציני פיקוח שהגיעו למקום במסגרת תפקידם, ואמר להם כי הוא מסרב לפתוח להם את הדלת מחשש שיכו אותו.

בעקבות התנהגות הנאשם, הוא זומן טלפונית עוד באותו היום להתייצב לראיון אזהרה ביום 27.2.22 בשעה 11:00 במשרדי יחידת הפיקוח, אך הנאשם לא התייצב לראיון כנדרש.

ביום 9.8.22 בשעה 11:20 לערך, הגיע קצין פיקוח לבית הנאשם, ניגש לחלון הסמוך לדלת, שהיה פתוח באותה עת, הזדהה בפני הנאשם וביקש ממנו לפתוח את הדלת, אך הנאשם סירב. המפקח הביט מבעד לחלון אל פנים הבית, במטרה לוודא שאין קטינים בפנים, והנאשם בתגובה טרק את החלון בפני המפקח.

להשלמת התמונה אוסיף, כי הודאת הנאשם באה לאחר שמיעת עדויות וסיכומים, בעקבות הערות בית המשפט. עוד אוסיף, כי יוחסה לנאשם גם עבירה נוספת, אשר בעקבות הערות בית המשפט המאשימה לא עמדה על הוכחתה.

התיק המצורף

ביום 1.7.24 ביקש הנאשם לצרף הליך נוסף, ת"פ 52227-04-24, בו יוחסו לו עבירות נוספות של הפרת צו פיקוח. במסגרת הסדר דיוני שבין הצדדים הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן, המחזיק שני אישומים, והורשע בו.

על פי חלקו הכללי של כתב האישום, ביום 17.7.23 הוארך צו פיקוח שהוטל על הנאשם, ובין היתר הוטלה עליו חובה לשתף פעולה עם קצין מבחן וכן נאסר עליו להמצא במחיצת קטינות, למעט במקומות ציבוריים.

על פי האישום הראשון, בימים 16.1.24 ו- 29.1.24 הגיעו קציני פיקוח לביתו של הנאשם וביקשו ממנו לפתוח את הדלת, אך הנאשם סרב לכך ואמר לקציני הפיקוח כי הם מפריעים לו, וכי יפתח להם את הדלת "כאשר יתחשק לו". לאחר המתנה של 20 דקות, קראו קציני הפיקוח למשטרה. בשל כך הורשע הנאשם בעבירה של הפרת צו פיקוח.

על פי האישום השני, הנאשם נהג להתארח אצל חברו, מר ש"ב, וסעד בביתו עשרות פעמים את סעודת ליל שבת, ובמקרים רבים היו במקום גם בתו ונכדותיו הקטינות של מר ש"ב, שגיליהן בין מספר חודשים ועד חמש שנים, וזאת בניגוד לתנאי הצו.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טענה, כי מטרתו של צו הפיקוח היא למנוע מהנאשם לעבור עבירות מין נוספות ולאפשר למערכת האכיפה לאכוף את המגבלות המהותיות, כדוגמת איסור יצירת קשר עם קטינים. לשיטת המאשימה, הבסיס לפיקוח הוא שיתוף פעולה של נאשם עם קצין הפיקוח, ואם בסיס זה לא קיים - לא ניתן לאכוף את צו הפיקוח, ובהתאם גוברת המסוכנות הנשקפת מהנאשם לביצוע עבירות מין נוספות.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה טענה ב"כ המאשימה, כי מדובר במי שלחובתו עבר פלילי רלבנטי, הן לעבירה מושא צו הפיקוח וגם לעצם ההפרות של צו הפיקוח וכי הנאשם המשיך

להפר את צו הפיקוח פעמים נוספות, אף בזמן שהתנהל נגדו הליך קודם בענין הפרת הצו.

בצד אלה, הפנתה ב"כ המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן, ביחס לנסיבותיו האישיות של המשיב מחד, ולכך שאינו מקבל אחריות למעשיו מנגד.

לאור אלה, טענה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ועד שנה מאסר, וביקשה לגזור על הנאשם עשרה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

בהשלמת טיעון לעונש שהתקיימה ביום 1.7.24, לאחר צירוף כתב האישום בת"פ 52227-04-24, טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה הוא מאסר לתקופה שבין 12 חודשי מאסר ל- 18 חודשים. לאור הנסיבות ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש של 14 חודשי מאסר בגין תיק זה, וכן להפעיל מאסר מותנה של ארבעה חודשים שלחובת הנאשם מתיק קודם. סך הכל ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש כולל של 22 חודשי מאסר בשל שני התיקים (תחילה טענה המאשימה לעונש של 24 חודשי מאסר, אך בהמשך מיתנה עמדתה, לאור תיקון נוסף לכתב האישום המוסכם).

בישיבת טיעונים לעונש ביום 5.3.24 (בטרם צירוף התיק הנוסף) שם בא כוחו הקודם של הנאשם (עו"ד שי מארק) את הדגש על כך שהנאשם נכשל בהפרות טכניות ולא מרובות של צו הפיקוח, וכי ברקע המעשים מפגש בעייתי עם קצינת פיקוח, אשר פגע בנאשם.

בצד אלה הפנה הסניגור למצבו הנפשי של הנאשם ובכלל זה מצבו הנפשי, המשפיע על תפיסת המציאות שלו, ולכך השפעה על קשייו בקיום הקשר עם קציני הפיקוח. בצד אלה, הפנה ב"כ הנאשם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר, ובכלל זה העובדה שעבר התעללות בילדותו וכיום הוא בנתק מוחלט ממשפחתו וללא תמיכה, והיה חסר בית למעלה מעשר שנים. לדברי הסניגור, הנאשם נמצא במגמת שיפור איטי בתפקודו, הוא שוכר דירה, לומד וכותב ספר, ועל כן ראוי לדון אותו ברחמים.

לאור אלה ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי לבין מאסר קצר ולהקל עם הנאשם.

בהשלמת טיעון ביום 1.7.24, לאחר צירוף התיק הנוסף, שב בא כוחו הנוכחי של הנאשם (עו"ד שמעון אמיר) והפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, שהוא אדם ערירי אשר היה דר רחוב, ומצוי תחת צווי פיקוח כשש שנים. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם לא הורשע בעבירות מין מאז נדון לאחרונה, ולחששו הגדול מפני הידרדרות שתביע לכך שישוב להיות דר רחוב.

ב"כ הנאשם טען, כי האישום השני בכתב האישום החדש נבע מרצונו של הנאשם לא להיות בודד בזמן סעודת יום שישי, ולכך שהתארח אצל מכרו, אשר הזמינו לביתו, והדגיש כי הנאשם לא היה לבדו עם הקטינות ולא פגע בהן בכל דרך.

הנאשם פנה לבית המשפט ואמר כי במהלך השנים הוא השתנה לטובה ומעת ביצוע העבירה לא הגישו נגדו כל תלונה, ולא נשקפת ממנו מסוכנות. לדבריו, במשך השנים המפקחת מיחידת צור תקפה אותו

מספר פעמים, והתנהלות קציני המבחן נגדו גרמה לו לנכות בגובה 100%. הנאשם הביע צער על מעשיו, רצון להשתקם, וטען כי שליחתו למאסר תוביל לכך שיהיה דר רחוב.

בהשלמת הטיעונים לעונש לאחר צירוף התיק הנוסף הרחיב הנאשם ביחס למצבו ונסיבותיו, וטען כי לא היה ער לכך שהוא מפר את הצו - אם כי הדגיש שאינו חוזר בו מהודאתו.

מתחם העונש ההולם

התיק המקורי והאישום הראשון בתיק המצורף

הנאשם הורשע בעבר בביצוע מעשה מגונה בפניי שתי קטינות, ועל כן הוטל עליו צו פיקוח, על מנת למנוע הישנות ביצוע עבירות מין על ידו. הנאשם הפר את צו הפיקוח, בכך שלא שיתף פעולה עם קציני הפיקוח ולא אפשר להם להכנס לביתו מספר פעמים, ובכך סיכל את אכיפת הצו.

שמירה על שלומם ובטחונם של קטינים ומניעת פגיעה בהם נמצאת בראש סולם הערכים המוגנים של החברה. מטרתו של צו פיקוח היא לשים "קיר ברזל" שיחצוץ בין עבריין מין מורשע ובין קורבנות פוטנציאליים, גם במחיר של הגבלה מסויימת על העבריין, על מנת למנוע מראש מפגשים שטמון בהם פוטנציאל של סכנה לביצוע עבירות. ר' בש"פ 7936/10, פלוני ובש"פ 8054/14 פלוני, שם נפסק:

"תכליתו של צו הפיקוח היא מניעתית ולא עונשית, והשיקולים שביניהם על בית המשפט למצוא את נקודת האיזון בדונו בבקשה להטלת צו פיקוח על עבריין שסיים לרצות את עונשו, עניינם באינטרס הציבורי שבהגנה על שלום הציבור מפני ביצוע עבירות מין מחד גיסא, ובזכויות ובחירויות של עבריין המין אשר סיים לרצות עונשו ולשלם את חובו לחברה מאידך גיסא."

צו פיקוח אשר נאשם אינו מקפיד לקיימו, ככתבו וכלשונו, אינו שווה את הנזיר שעליו נכתב. לפיכך יש להבהיר לכל עבריין מין מורשע, כי ציות לצו פיקוח אינו וולונטרי ואינו נתון לשיקול דעתו של המפוקח. הדרך להעביר מסר זה היא אחת: להציב בצידה של הפרת צו פיקוח עונש מוחשי ומרתיע, המבטא חוסר סובלנות מוחלט להפרת הצו. ר' למשל עפ"ג 60034-07-14, שמעון נ' מדינת ישראל:

בימ"ש קמא (כב' השופט ע' דרויאן) הטיל על המערער 15 חודשי מאסר בפועל ועל כך משיגה הסנגורית בהודעת הערעור שבפנינו. לטענתה, מדובר בתקופה ארוכה מידי שסוטה מנורמת הענישה המקובלת בתיקים מסוג זה. המערער, גם אם הוא זקוק לעונש, נשלח לתקופת מאסר ממושכת שמחייבת את התערבותה של ערכאת הערעור.

איננו סבורים כי נפלה שגגה מעם בימ"ש קמא. שני היבטים מרכזיים לחומרה שבמעשים שבפנינו: האחד, עניינו הפרת הצו, כאמור עוד לא יבשה הדיו על החלטתו של בימ"ש שהטיל את צו הפיקוח, והמערער שש לקרב והפר את הצו באופן בוטה, חד משמעי, למעשה המערער התעלם מהצו לחלוטין. לפיכך, נראה שצווים של בימ"ש אינם גורם מרתיע עבור המערער שבפנינו ושמה המאסר יעשה מה שלא עשה צו הפיקוח.

ומעבר לכך, הפרת צו פיקוח מהווה זלזול בהחלטות שיפוטיות ומבטאת העדר מורא הדין.

עם זאת, בקביעת מתחם העונש יש לבטא, לצד עקרונות ענישה כלליים, גם את נסיבותיו המיוחדות של המקרה: במקרה זה, מבלי להקל ראש במעשיו של המשיב, הפרות צו הפיקוח בכתב האישום המקורי ובאישום הראשון בתיק המצורף התבטאו באי שיתוף פעולה עם קציני הפיקוח, היינו במעטפת האכיפתית של הצו ולא בליבה המניעתית שלו, היינו קשר עם קטינים או הימצאות בנסיבות אחרות המאפשרות ביצוע עבירת מין. מנגד, יש לבטא גם את העובדה שמדובר בשבע הפרות שונות (שש הפרות בכתב האישום המקורי והפרה נוספת באישום הראשון בתיק המצורף).

לפיכך מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין מאסר קצר, שניתן לשאת בו בעבודות שירות, ועד תשעה חודשי מאסר.

האישום השני התיק המצורף

אישום זה עניינו הימצאות של הנאשם יחד עם קטינות בסעודת ליל שבת אליה הוזמן - נכדו של מכרו מר ש"ב.

במקרה זה מדובר בהפרה מהותית של הליבה המניעתית של הצו, אשר נועדה למנוע קשר בין המשיב לבין קטינות, על מנת לחצוץ בינו ובין קרבת פוטנציאלים. אכן, הנאשם לא פגע בקטינות - שהרי לו חלילה היה עושה כן, מדובר היה באישום אחר ונפרד - אך חומרת הפרת הצו אינה נמדדת רק בשאלה האם בוצעה עבירה נוספת אגב הפרתו, אלא בשאלת פוטנציאל הפגיעה - וכאן מדובר בהימצאות חוזרת עם מספר קטינות במרחב הפרטי.

לאור זאת, מתחם העונש ההולם את האירוע הוא מאסר בפועל, לנשיאה ממש, לתקופה שבין מספר חודשים לשנה.

נתונים שאינם קשורים לעבירות

לחובת הנאשם הרשעה משנת 2018, בביצוע מעשה מגונה בפומבי (העבירה עצמה בוצעה בשנת 2010) בגינה נדון למאסר מותנה. כמו כן לחובת הנאשם הרשעה משנת 2022 בחמש עבירות של הפרת צו פיקוח ועבירה אחת של איומים, בגין נדון לשמונה ימי מאסר ולמאסר מותנה של ארבעה חודשים (אותו ביקשה המאשימה להפעיל).

מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה, כי הוא כבן 49, רווק ומתגורר בגפו בדירה שכורה בירושלים, לומד לפרקים בבתי מדרש ומקבל קצבה מביטוח לאומי. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתמודד עם מורכבות נפשית ורגשית לצד בעיות רפואיות שונות וסובל מקשיי תפקוד מתמשכים. הנאשם תיאר מסכת חיים שכללה בצעירותו אלימות ופגיעות שונות בו, בכללן, מיניות.

בתסקיר ראשון שהתקבל, התייחס שירות המבחן לקשייו של הנאשם בשיתוף פעולה עם תנאי הפיקוח והעריך קיומו של סיכון משמעותי להישנות עבירות דומות. עם זאת, הומלץ על תקופת דחייה בת

שלושה חודשים. מתסקיר משלים עלה, כי במהלך תקופת הדחייה הקשר עם הנאשם לא היה רציף וכאשר הגיע היה לרוב נסער, טעון, הרבה להעלות טענות כנגד הממסד, תיאר תקריות למול קציני הפיקוח ולא שיתף פעולה עם טיפול פסיכיאטרי שהוצע לו. עוד עולה, כי הנאשם שלל בפני שירות המבחן כל בעייתיות בתחום המיני, טען כי לא נשקפת ממנו כל מסוכנות מינית וביטא עמדה קורבנית. פורט בתסקיר, כי השיח עם הנאשם מתאפיין בהעדר קוהרנטיות ובחשדנות, וכי הקשר שלו עם שירות המבחן חלקי ומקוטע.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה בשיתוף פעולה, על אף שמביע רצון כן לכך, מתקשה בוויסות דחפיו, מצבו הנפשי אינו יציב ומשפיע על כך. הוערך כי הסיכון להישנות עבירות דומות נותר גבוה ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

מבירור שערך שירות המבחן מול יחידת הפיקוח על עברייני מין עלה, כי הנאשם אינו משתף פעולה עם קציני הפיקוח ונוהג בתוקפנות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את נסיבותיו האישיות המורכבות, אשר ניתן להניח שיש להן תרומה לביצוע העבירות בהן נכשל. עוד זקפתי לזכות הנאשם את הודאתו, אשר גם אם ניתנה לאחר שמיעת כלל הראיות בתיק העיקרי ולא היה בה לחסוך זמן שיפוטי, לפחות יש בה ללמד על קבלת אחריות למעשה.

נתון משמעותי נוסף אותו הבאתי בחשבון הוא, כי צו הפיקוח שעל הנאשם הוטל בגין מעשה מגונה אותו ביצע בשנת 2010.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שביצע את העבירות מושא שני התיקים בעצם התקופה בה התנהלו נגדו הליכים בגין עבירות דומות, אשר לא הביאו להרתעתו: המעשים מושא התיק העיקרי בוצעו בעת שהתנהל נגד הנאשם ת"פ 31335-04-20, והעבירות מושא התיק המצורף נעברו בעת שהתנהלו נגד הנאשם ההליכים בתיק העיקרי. עניין זה מלמד על כך שההליכים שהתנהלו נגד הנאשם - ובכלל זה מאסר מותנה שהוטל עליו - לא הביאו להרתעתו. עוד הבאתי בחשבון כי הנאשם אינו מוכן להליך שיקומי, ולחוסר שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן ועם יחידת הפיקוח (כפי שעולה מהתסקיר ומעובדות כתבי האישום בהם הודה).

לאור אלה, אטיל על הנאשם עונשים בצד הבינוני של המתחמים בכל אחד מהתיקים, תוך חפיפה מסויימת בין העונשים.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר בפועל. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בענין.

ב. מפעיל מאסר מותנה של ארבעה חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 31335-04-20 ביום 24.7.22. חודשיים מהמסר המותנה יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסע' א וחודשיים בחופף לו, כך שסך הכל יישא הנאשם בעשרה חודשי מאסר.

עמוד 6

ג. ארבעה חודשי מאסר בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה של הפרת צו פיקוח או הפרת הוראה חוקית.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' תמוז תשפ"ד, 11 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.